

Samlingsbeskrivelse: Mangfold, 7.trinn

TEMA		FORMÅL
Innhold	Tema for denne samlingen er kjønns mangfold. Det er viktig å gi trygghet, frihet og stolthet til å kunne være det mennesket man er. Samlingen ønsker å øke kunnskap om temaet, samt refleksjon rundt normer og holdninger. Vi skal se filmer som omtaler begreper som kjønnsuttrykk, biologisk kjønn, kjønnsidentitet og seksualitet, og språkbruk. Alle har en plass og tilhørighet i flokken.	Gi felles kunnskap om temaet Øve på samtale om temaet Reflektere rundt temaet i fellesskap
Kompetanse til ansatte	Mangfold i kjønn og seksuell identitet - Livet og sånn (livetogsann.no) Instruksjoner-for-larer-mangfold-7-trinn-bm.pdf (livetogsann.no) Kjønns mangfold LINK.pdf (linktillivet.no) Det står i LK 20 og overordnet del at Identitet og kulturelt mangfold er en del av opplæringens verdigrunnlag: https://www.udir.no/lk20/overordnet-del/opplaringens-verdigrunnlag/1.2-identitet-og-kulturelt-mangfold Serie med flere episoder: https://tv.nrk.no/serie/hoere-hjemme Språklig og kulturelt mangfold – en ressurs i opplæringen: https://nafo.oslomet.no/wp-content/uploads/2015/03/Spr%C3%A5klig-og-kulturelt-mangfold-%E2%80%93-en-ressurs-i-oppl%C3%A6ring.-GI%C3%B8mmen.pdf Utdanningsnytt: Er det rom for mangfold og ulikhet i den norske skolen? https://www.utdanningsnytt.no/fagartikkel-inkluderer-mangfold/er-det-rom-for-mangfold-og-ulikhet-i-den-norske-skolen/303166	Øke kunnskap og trygghet i å undervise om temaet

	Språklig og kulturelt mangfold i skolen (OsloMet og NAFO): https://nafo.oslomet.no/ressurser/mangfald-og-inkludering/mangfald-i-skolen/ NDLA, Kulturelt mangfold: https://ndla.no/nb/r/tverrfaglige-temaer/kulturelt-mangfold/35ac9dbfaa Dembra, ferdig undervisningsopplegg: https://gammel.dembra.no/no/utema/identitet-og-tilhorighet/?fane=om-temaet&trekk=2 Fagsnakk, Språklig mangfold: https://www.fagsnakk.no/norsk/et-undervisningsopplegg-om-spraklig-mangfold/ Link til livet: https://www.linktillivet.no/filer/Aa_heie_paa_mangfold_LINK.pdf Å vokse opp med flere kulturer: https://vfb.no/rad-og-tips/arkiv/vokse-opp-med-flere-kulturer/	
Kunnskapsmål fra LK20	Folkehelse og livsmestring Folkehelse og livsmestring som tverrfaglig tema i skolen skal gi elevene kompetanse som fremmer god psykisk og fysisk helse, og som gir muligheter til å ta ansvarlige livsvalg. Livsmestring dreier seg om å kunne forstå og å kunne påvirke faktorer som har betydning for mestring av eget liv. Temaet skal bidra til at elevene lærer å håndtere medgang og motgang, og personlige og praktiske utfordringer på en best mulig måte. Aktuelle områder innenfor temaet er fysisk og psykisk helse, levevaner, seksualitet og kjønn, rusmidler, mediebruk, og forbruk og personlig økonomi. Verdivalg og betydningen av mening i livet, mellommenneskelige relasjoner, å kunne sette grenser og respektere andres, og å kunne håndtere tanker, følelser og relasjoner hører også hjemme under dette temaet.	Ivareta de overordnede målene i læreplanen knyttet til folkehelse og livsmestring

	Kompetansemål: Norsk: • Lytte til og videreutvikle innspill fra andre og begrunne egne standpunkter i samtaler • Reflektere etisk over hvordan eleven fremstiller seg selv og andre (...) • Beskrive, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige (...) sjangre og for ulike formål • Utforske og reflektere over sammenhengen mellom språk og identitet Samfunnsfag: • Reflektere over hvorfor konflikter oppstår, og drøfte hvordan den enkelte og samfunnet kan håndtere konflikter • Utforske ulike sider ved mangfold i Norge og reflektere over menneskets behov for å være seg selv og for å høre til i fellesskapet • Reflektere over variasjoner i identiteter, seksuell orientering og kjønnsuttrykk (...) KRLE: • Utforske og beskrive egne og andres perspektiver i etiske dilemmaer knyttet til hverdags- og samfunnsutfordringer	Ivareta kompetansemålene i LK20 knyttet til temaet
Husk	• Kosedyr/ball til å sende ut i ringen under avslutningen. • Del inn elevene i par til CL-øvelsen. • Skriv ut og laminér kortene til leken – <i>eget vedlegg</i>	
Tips	• Felles gjennomgang av opplegget sammen med alle voksne – se egen beskrivelse. Ansvar: Avdelingsleder/rektor • Når du øver med kollegaer i forkant, tenk på hva som evt. kan bli en utfordring i din gruppe • Vurder om det må gjøres individuelle tilpasninger ut fra gruppens eller enkeltelevers behov. • Noen elever trenger spesiell forutsigbarhet. Dere kan se på samlingsbeskrivelsen og lekene i forkant, i et samarbeid med hjemmet. Tilrettelegge etter behov. • Om en aktivitet ikke fungerer så godt, avbryt i tide. Si «Dette greide vi ikke i dag, vi prøver igjen i morgen» • Prioriter lekene om du ser at dere går tom for tid eller at elevene ikke engasjerer seg helt i samtalen	De voksne må legge til rette slik at alle elever får mulighet til å delta Unngå at leker kan brukes til å mobbe

Organisering av timen		
Ringen	Sett på inngangsmusikk: For Indre Østfold kommune: Waterloo.mp4 For eksterne kommuner: ABBA - Waterloo (Official Lyric Video) (youtube.com) • Vi rydder klasserom • Vi samles i ringen	Gjenkjennelse Alle kan se alle og føle fellesskap i gruppa
Pusteøvelse og bevegelse	Øvelsen heter «Sprayboksen» Pusteøvelse - Sprayboksen Når du skal gjennomføre pusteøvelsen med elevene, velger du selv om du vil vise filmen eller om du modellerer selv. Dersom du ønsker å benytte en annen øvelse, finner du flere eksempler på https://www.io.kommune.no/tjenester/skole-og-utdanning/robuste-barn/pust-og-bevegelse/	Bevisst på pust, kropp, nærvær, fellesskap og bevegelse
Film og samtale	Introduser filmen før den settes på: I dag skal vi snakke om kjønnsmangfold og viktigheten av å kunne føle trygghet, frihet og stolthet til å være det mennesket man er. Vi skal lære om kjønnsuttrykk, biologisk kjønn, kjønnsidentitet og seksualitet, samt snakke om språkbruk. Film: En skjønn identitet (youtube.com) . <i>Varighet: 2.26 min</i> Refleksjonsspørsmål til bilde 1: Hvorfor er vi opptatt av andres kjønn og kjønnsuttrykk? La elevene reflektere rundt dette, lærer kommer med innspill ved behov. <i>For eksempel:</i> <i>Vi kan bli usikre fordi andre er annerledes enn deg selv.</i> <i>Hvordan «vet» dere at noen er jente eller gutt – hva ser dere etter?</i> <i>Utseende, klær, kropp, sminke og interesser.</i> <i>Hvor viktig er det å vite hvilket kjønn andre er, og hvorfor har du meninger, tanker eller følelser om andres kjønn eller kjønnsuttrykk?</i>	Gi felles kunnskap om temaet Øve på å snakke om temaet Felles refleksjon Øve på å lytte til andre, dele egne tanker og vente på tur i samtalen Alle blir sett

Refleksjonsspørsmål til bilde 2:

Hva kan man gjøre for at andre skal tørre å være ærlige om sin egen kjønnsidentitet?

La elevene reflektere rundt dette, lærer kommer med innspill ved behov.

For eksempel:

At man snakker sammen, tør å spørre av nysgjerrighet og med ønske om å lære. Akseptere at man er forskjellig selv om man ikke er enig eller forstår helt.

Spiller det egentlig noen rolle hvilken kjønnsidentitet andre har?

Ny film: [Skjellsord - homo \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=Skjellsord)

Varighet: 1.15 min

NB! Lyden er viktig i filmen. Legg merke til hva de sier: «jævla homo», «du kaster som ei jente», «kast som en gutt».

CL: Par på tid – i ringen

- 1) Lærer deler elevene inn i par. Inndelingen må være forberedt på forhånd for å ta hensyn til elevenes ulike behov og forutsetninger.
- 2) Paret finner nye plasser og sitter ved siden av hverandre i ringen.
- 3) Læreren gir elevene et spørsmål eller en ting å tenke på.
- 4) En av elevene får begynne å snakke på tid (30-60 sekunder). Lærer tar tiden.
- 5) Elevene bytter rolle.
- 6) Neste rolle formidler sine ideer om innholdet, på tid (30-60 sekunder).
- 7) I ringen: Elevene legger sammen frem hva de har snakket om, to og to
- 8) Lærer takker for alle innspill, gjengir og utvider på en positiv måte.

	Spørsmål til CL- aktiviteten: - Hvordan tror du det er for noen som er homofil at «homo» blir brukt som et skjellsord? - Hvordan tror du at jentene opplevde å se på gutta spille basket? - Hva kan dere i klassen gjøre for å bidra til god snakke-kultur? - Hva mener du at læreren bør gjøre for å bidra til god snakke-kultur i vår klasse?	
Lek	Finn din make: <i>Formål:</i> Kreativitet, ut av komfortsonen, by på seg selv, latter <i>Utstyr:</i> Kort med dyrenavn påskrevet, to av hver – <i>eget vedlegg</i> <i>Beskrivelse:</i> Bland kortene og del dem ut til elevene. Elevene skal i skjul lese hvert sitt kort og ikke si til noen hvilket dyr de fikk. Kortene samles inn igjen. Forklar elevene at på signal skal elevene ved hjelp av lyd, bevegelser og fysiske kjennetegn, vise hva slags dyr de er. De kan ule, vrinske, brøle, plystre, bruke armene som snabel, lage vinger og nebb, krabbe, hoppe eller vise en positur. Her er det fritt frem å være kreativ. Det eneste som ikke er lov er å si hvilket dyr man er ved hjelp av ord. Elevene skal så finne sin make i flokken av alle dyrene. La jakten begynne! Når alle har funnet sin make, kan kortene deles ut på nytt, for deretter å starte en ny jakt. Man kan også be hvert dyrepar presentere seg for de andre elevene og be dem vise hvordan de fant hverandre.	Øve prososiale ferdigheter Erfare fellesskap og dele gode opplevelser Relasjonsbygging og vennskapsopplevelser
Oppsummering sammen	Vi setter oss i ringen og oppsummerer sammen. <i>Prosess:</i> Sende en ball e.l. rundt i ringen. Alle får ordet etter tur. Elevene sier en ting hver. Det er helt fint å si det samme som de andre, eller noe annet. Vi tar et spørsmål av gangen. Vi bytter spørsmål underveis, f. eks når 5-6 elever har svart. - Hva likte du i dag? - Hva lærte du? - Hvorfor er dette viktig? - Hva kan vi øve på?	Repetisjon Bevisstgjøring Avslutning og lukking av økta Vi lærer å lytte til hverandre og vente på tur. Alle blir sett.

